
I den bästa av världar, Hur kan vi skapa ledningssystem som stimulerar till helhetsyn, långsiktighet och hälsa.

Margareta Kristenson,

Nationell koordinator för det svenska nätverket

Hälsofrämjande sjukhus och vårdorganisationer

Professor/ Överläkare i Socialmedicin och Folkhälsovetenskap

Linköpings Universitet

I den bästa av världar

.

Hur kan vi skapa ledningssystem som stimulerar till helhetsyn, långsiktighet och hälsa.

Hur kan vi ta tillvara det hälsofrämjande och sjukdomförbyggande perspektivet

---

Helhetssyn

Helhet

Holos; grekiska ordet för Hälsa!

Hälsa är...

Hälsa är...

ett tillstånd av fullständigt

- fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande,

inte enbart

- frånvaro av sjukdom

Hälsobereppet har två dimensioner

Individens egen bedömning

Mår bra

Mår ej bra

Frisk

Medicinsk/
professionell
bedömning

Sjuk

A 2x2 grid diagram with a vertical red arrow on the left side pointing upwards. The grid is empty, representing a 2x2 matrix for the health status comparison.

Att förebygga sjukdom

Sjukdomsprevention

- *Primär prevention*
minska nyinsjuknande
  - *Sekundär prevention*
minska återinsjuknande
-

Primärprevention

enl. socialstyrelses Termbank - 2009

*Förebyggande åtgärd för att förhindra
uppkomst av sjukdomar, skador, fysiska,
psykiska eller sociala problem*

Att främja hälsa

Hälsofrämjande åtgärd, enl. socialstyrelsens Termbank - 2009

*Åtgärd för att stärka eller bibehålla
människors fysiska, psykiska och
sociala välbefinnande*

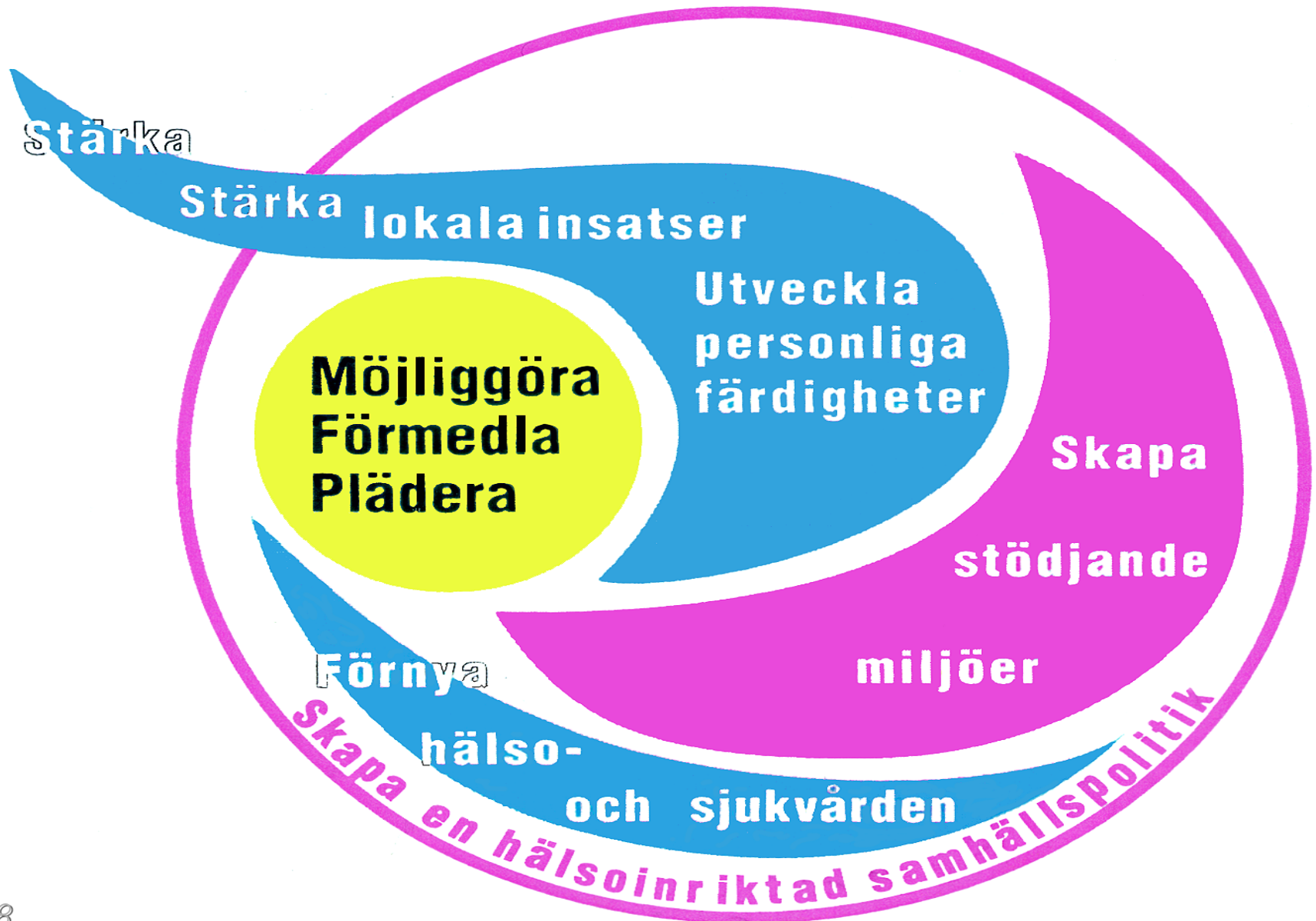
Hälsofrämjande åtgärd, enl. socialstyrelsens Termbank - 2009

Fokuserar på människors självskattade bedömning av fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.

Avsikten är att stärka människors möjlighet till delaktighet och tilltro till egen förmåga.

OTTAWA-manifestet

1983 ..den ”nya” hälso- och sjukvårdslagen

Prefixet **Hälso**:

- patienten i centrum
  - sjukdomsprevention
  - samhällsmedicin
-

Det nationella Folkhälsomålet 2001

Målområden

- 1: Delaktighet och inflytande i samhället
  - 2: Ekonomisk och social trygghet
  - 3: Trygga och goda uppväxtvillkor
  - 4: Ökad hälsa i arbetslivet
  - 5: Sunda och säkra miljöer och produkter
  - 6: **En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård**
  - 7: Gott skydd mot smittspridning
  - 8: Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa
  - 9: Ökad fysisk aktivitet
  - 10: Goda matvanor och säkra livsmedel
  - 11: Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande
-

En hälsofrämjande hälso- och sjukvård (Målområde 6)

□ **Patientperspektivet**

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser

□ **Befolkningsperspektivet**

Insatser som stödjer samhällets arbete för befolkningens hälsa

□ **Medarbetarperspektivet**

Modellbildare för den goda arbetsplatsen

□ **Styr- & ledningsperspektivet**

Hälsoorientering som strategi för en effektivare hälso- och sjukvård

---

Hälso- och sjukvårdens uppgift är i patientperspektivet att..

..tillämpa ett hälsofrämjande förhållningsätt

vid behandling av sjukdom men också,

*stödja den långvarigt sjuka individens möjlighet att
leva ett bra liv ‘*

*initiera och stödja sjukdomsförebyggande insatser, vad
gäller återinsjuknande och nyinsjukande*

Hälso- och sjukvårdens uppgift är i befolkningsperspektivet att..

***Bidra med kunskap** om sjukdomars orsaker och vad som främjar hälsa*

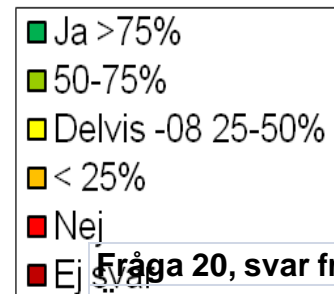
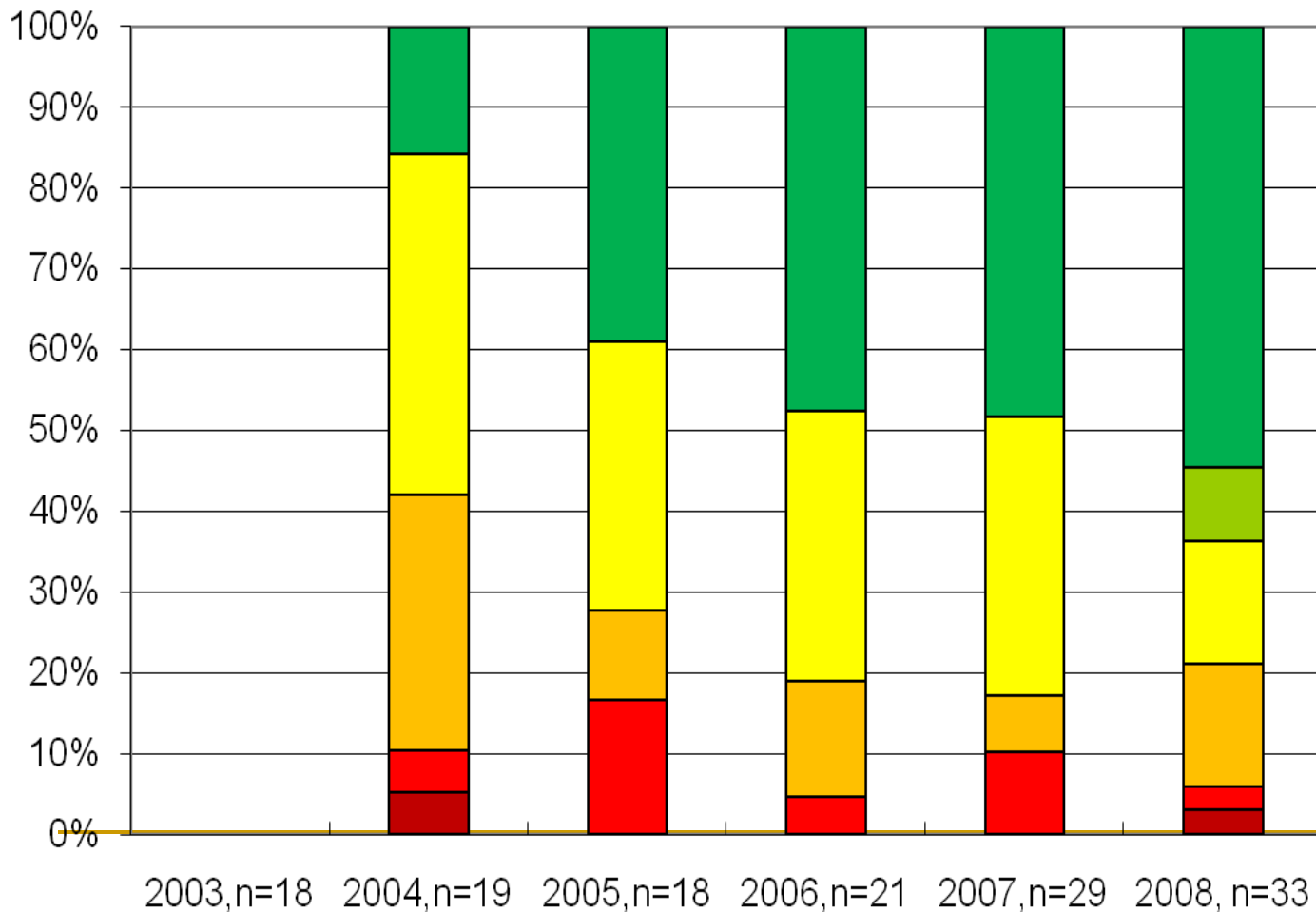
och / eller

***Aktivt delta** i multiprofessionella team, t ex med skola, barnomsorg, boendeplanering, för att påverka orsaker till sjukdom, skada eller ohälsa.*

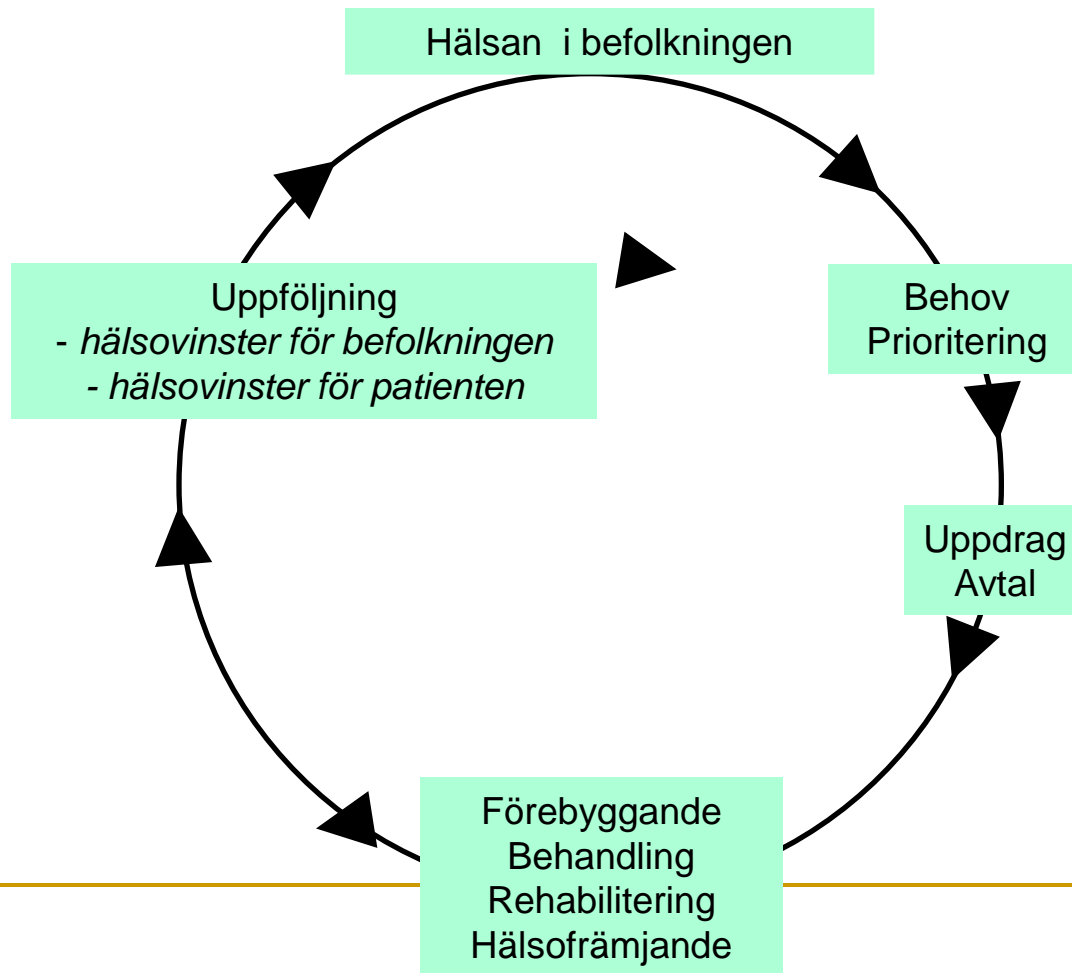
Resultat från årlig indikatoruppföljning i det svenska HFS nätverket :

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande strategier/mål finns i verksamhetsplan på verksamhetsnivå.

Östergötland Centrala
Länsdelen

2003	-
2004	-
2005	-
2006	Delvis 25-75%
2007	Ja
2008	Ja

Resurser

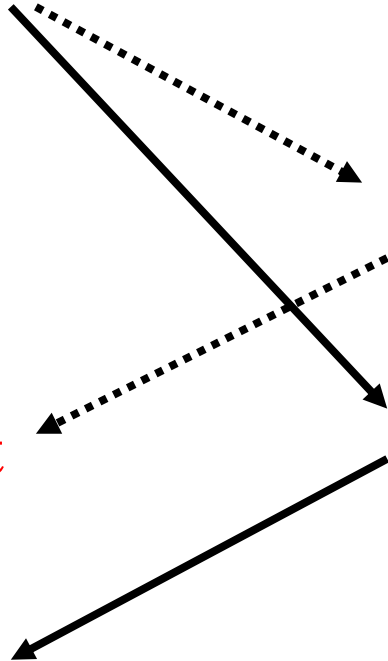
Process

Produkt

Resultat?

Produktivitet

Effektivitet

Resultatmått i nationella kvalitetsregister

- *Överlevnad/ död*
  - *Komplikationer*
  - *Läkning/ restitution*
  - *Sjukdomsbesvär, professionell bedömning*
  - *Sjudomsbesvär, patientbedömning*
  - *ADL-funktion*
  - *Hälsorelaterad livskvalitet*
-

Grupparbete!

Grupparbete!

- hur kan vi skapa ledningssystem som..

1. Stimulerar hälsofrämjande insatser för patienter .
  2. Stimulerar hälsofrämjande insatser för befolkningen.
  3. Stimulerar sjukdomsförebyggande insatser för patienter
  4. Stimulerar sjukdomsförebyggande insatser för befolkningen.
  5. Stimulerar till helhessyn,
  6. Stimulerar till långsiktighet
  7. Stimulerar till hälsoorientering.
-